

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่องรูปแบบการให้สุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาการให้สุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขและสร้างรูปแบบการให้สุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหารูปแบบการให้สุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหารูปแบบการให้สุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายเพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ช่วงที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอโกรกพระจังหวัดนครสวรรค์ จากข้อมูลแบบสอบถามจำนวน 226 ชุด ซึ่งเป็นปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งเป็นปัญหา ด้านบุคลากร ด้านเนื้อหา ด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยขอนำเสนอดังตารางที่ 4.1 – 4.5

ตารางที่ 4.1 แสดงการจัดปัญหาโดยรวมการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล
		$\bar{X}$	S. D.	
ตอนที่ 1	ด้านบุคลากร	2.55	.69	มาก
ตอนที่ 2	ด้านเนื้อหา	2.63	.71	มาก
ตอนที่ 3	ด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา	2.91	.64	มาก
ตอนที่ 4	ด้านสิ่งแวดล้อมในการให้สุศึกษา	2.20	.57	น้อย
	รวม	2.57	.67	มาก

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ปัญหาโดยรวมการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลงไปค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ ได้แก่ คือ ด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 1 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.91$) ด้านเนื้อหา มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 2 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$) ด้านบุคลากร มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 3 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$) และด้านสิ่งแวดล้อมในการให้สุศึกษา มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 4 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

ตารางที่ 4.2 แสดงระดับปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกัน และ ควบคุมโรคไข้เลือดออกของ
อาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งเป็นปัญหา ด้านบุคลากร

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล
		$\bar{X}$	S. D.	
	ตอนที่ 1 ปัญหาด้านบุคลากร			
1.	กลไกการคัดเลือกบุคลากรในการให้สุศึกษา	2.19	.61	น้อย
2.	ความรู้ความสามารถของบุคลากรในการให้สุศึกษา	2.97	.88	มาก
3.	คุณลักษณะของบุคลากรในการให้สุศึกษา	2.66	.64	มาก
4.	บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจกระบวนการการให้สุศึกษา	2.22	.69	น้อย
5.	ความสนใจของบุคลากรในการให้สุศึกษา	2.46	.65	น้อย
6.	การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้สุศึกษา	2.52	.73	มาก
7.	การเปลี่ยนแปลงบุคลากรผู้รับผิดชอบการให้สุศึกษา	2.27	.55	น้อย
8.	การปฏิบัติงานของบุคลากรในการให้สุศึกษา	3.12	.55	มาก
	รวม	2.55	.69	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นปัญหา ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$) ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาสูงสุด คือ การปฏิบัติงานของบุคลากรในการให้สุศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.12$) รองลงมา คือ ปัญหาความรู้ความสามารถของบุคลากรในการให้สุศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจกระบวนการการให้สุศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.22$)

ตารางที่ 4.3 แสดงระดับปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของ
อาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งเป็นปัญหา ด้านเนื้อหา

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล
		X	S. D.	
	ตอนที่ 2 ปัญหาด้านเนื้อหา			
9.	การกระจายของโรคไข้เลือดออก	1.72	.72	น้อย
10.	การระบาดของโรคไข้เลือดออก	2.97	.54	มาก
11.	การแพร่เชื้อของโรคไข้เลือดออก	2.77	.55	มาก
12.	อาการของโรคไข้เลือดออก	2.65	.84	มาก
13.	ระดับความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก	2.73	.44	มาก
14.	การรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก	2.91	.55	มาก
15.	วิธีการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก	2.96	.71	มาก
16.	วิธีการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก	3.08	.84	มาก
17.	วิธีการสำรวจลูกน้ำยุงลาย	1.72	.77	น้อย
18.	การจัดทำแผนปฏิบัติงานในการป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก	2.88	.86	มาก
	รวม	2.63	.71	มาก

จากตารางที่ 4.3 ปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นปัญหา ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมา คือ ปัญหา การระบาดของโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิธีการสำรวจลูกน้ำยุงลาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.72$)

ตารางที่ 4.4 แสดงระดับปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกัน และ ควบคุมโรคไข้เลือดออกของ
อาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งเป็นปัญหา ด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล
		$\bar{X}$	S. D.	
	ตอนที่ 3 ปัญหาด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา			
19.	เอกสารประกอบที่ใช้ในการให้สุศึกษา	2.62	.85	มาก
20.	สื่อที่ใช้ในการให้สุศึกษา	3.07	.77	มาก
21.	วิธีการให้สุศึกษา	2.92	.51	มาก
22.	การนำเข้าสู่บทเรียน	2.67	.62	มาก
23.	การบรรยายเนื้อหา	2.48	.52	น้อย
24.	การสรุปเนื้อหา	2.58	.64	มาก
25.	การติดตามประเมินผลการให้สุศึกษา	3.65	.56	มาก
26.	ความต่อเนื่องในการให้สุศึกษา	3.36	.65	มาก
	รวม	2.91	.64	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นปัญหา ด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.91$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตามประเมินผลการให้สุศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมา คือ ปัญหา ความต่อเนื่องในการให้สุศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.97$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบรรยายเนื้อหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.48$)

ตารางที่ 4.5 แสดงระดับปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของ
อาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งเป็นปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมในการให้สุศึกษา

ลำดับที่	รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล
		X	S. D.	
27.	ตอนที่ 4 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการให้สุศึกษา			
	สถานที่ที่ใช้ในการให้สุศึกษา	2.08	.54	น้อย
28.	ความดังของเสียงที่ใช้ในการให้สุศึกษา	2.53	.59	มาก
29.	ความสว่างของแสงที่ใช้ในการให้สุศึกษา	1.83	.61	น้อย
30.	สิ่งที่รบกวนระหว่างการให้สุศึกษา	2.39	.56	น้อย
	รวม	2.20	.57	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมในการให้สุศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความดังของเสียงที่ใช้ในการให้สุศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53$) รองลงมา คือ ปัญหา สิ่งที่รบกวนระหว่างการให้สุศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$) ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสว่างของแสงที่ใช้ในการให้สุศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.83$)

สรุปผลการค้นพบ ปัญหาโดยรวมการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงระดับปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลงไปค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ ได้แก่ คือ ด้านสื่อและวิธีการให้สุศึกษา มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 1 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านเนื้อหา มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 2 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 3 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านสิ่งแวดล้อมในการให้สุศึกษา มีปัญหาอยู่ในลำดับที่ 4 มีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยนำปัญหาในช่วงที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ในช่วงที่ 2

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างรูปแบบการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ค้นพบในช่วงที่ 1 ได้แก่ สร้างรูปแบบด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

ผลการสรุปการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ได้นำปัญหาการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีลำดับสูงสุด ได้แก่ ที่ค้นพบในช่วงที่ 1 มาวิเคราะห์โดยสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548 เวลา 13.30 น.- 16.00 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อใช้ในการสร้างรูปแบบการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ คณะผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหา ดังนี้

สาเหตุ

1. บุคลากรในการให้สุศึกษารับผิดชอบงานหลายด้าน
2. บุคลากรขาดทักษะการถ่ายทอดความรู้
3. ขาดการประเมินความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุข
4. สื่อที่ใช้ในการให้สุศึกษาขาดความสนใจ
5. วิธีการให้สุศึกษาไม่เหมาะสมกับเนื้อหา
6. ขาดการติดตามประเมินผลการให้สุศึกษา
7. การให้สุศึกษาไม่ต่อเนื่อง
8. สถานที่ไม่เหมาะสมในการให้สุศึกษา

แนวทางแก้ไข

1. การอบรมบุคลากรในการถ่ายทอดความรู้ วิธีการให้สุศึกษา
2. การประเมินความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขก่อนให้สุศึกษา
3. การจัดทำสื่อและวิธีการให้สุศึกษาเหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้ในการให้สุศึกษา
4. การจัดทำแผนการให้สุศึกษาให้ต่อเนื่อง
5. การติดตามการประเมินผลการให้สุศึกษา
6. การจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมแก่การให้สุศึกษา

ผู้วิจัย ได้นำสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหของคณะผู้เชี่ยวชาญ จากผลการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์และสามารถสรุปเป็นสร้างรูปแบบการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนปฏิบัติงานของเครือข่ายบริการปฐมภูมิ
อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการปฏิบัติงานในการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรค
ไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกรูปแบบการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
ของอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีประสิทธิภาพมาดำเนินการ
โดยมีการเลือก ดังนี้

1. การอบรมบุคลากรสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานด้านการให้สุศึกษาด้านการป้องกัน
และควบคุมโรคไข้เลือดออก ให้มีความรู้ความสามารถในด้านการให้สุศึกษา และให้ความสำคัญ
ของการให้สุศึกษา

2. การประเมินความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขก่อนให้สุศึกษาเพื่อให้ทราบว่า
อาสาสมัครสาธารณสุข มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกมากน้อยเพียงใด เนื้อหาที่มีความรู้
น้อยควรเน้นให้สุศึกษาเรื่องนั้นมากขึ้นและดีขึ้น ในส่วนของเนื้อหาที่มีความรู้ดีแล้วอาจสรุป
เนื้อหาสั้นๆและให้สุศึกษาเรื่องนั้นๆ ไม่ต้องถี่มาก

3. การจัดทำสื่อและวิธีการให้สุศึกษาเหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้ในการให้สุศึกษาเพื่อ
ให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้ความเข้าใจในการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ประชาชนต่อไป

4. การจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
ให้ต่อเนื่อง เหมาะสมกับช่วงเวลาของอาสาสมัครสาธารณสุข และเหมาะสมช่วงการแพร่ระบาดของ
ของโรคไข้เลือดออก

5. การติดตามการประเมินผล การให้สุศึกษาของอาสาสมัครสาธารณสุข สามารถ
ถ่ายทอดความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกได้หรือไม่และมีปัญหาอุปสรรคใดที่ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จ
พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไข

6. การจัดหาสถานที่ที่ในการให้สุศึกษาที่เหมาะสม มีระดับความดังของเสียง ความ
สว่างของแสง ที่เหมาะสม และไม่มีสิ่งรบกวนในระหว่างการให้สุศึกษา

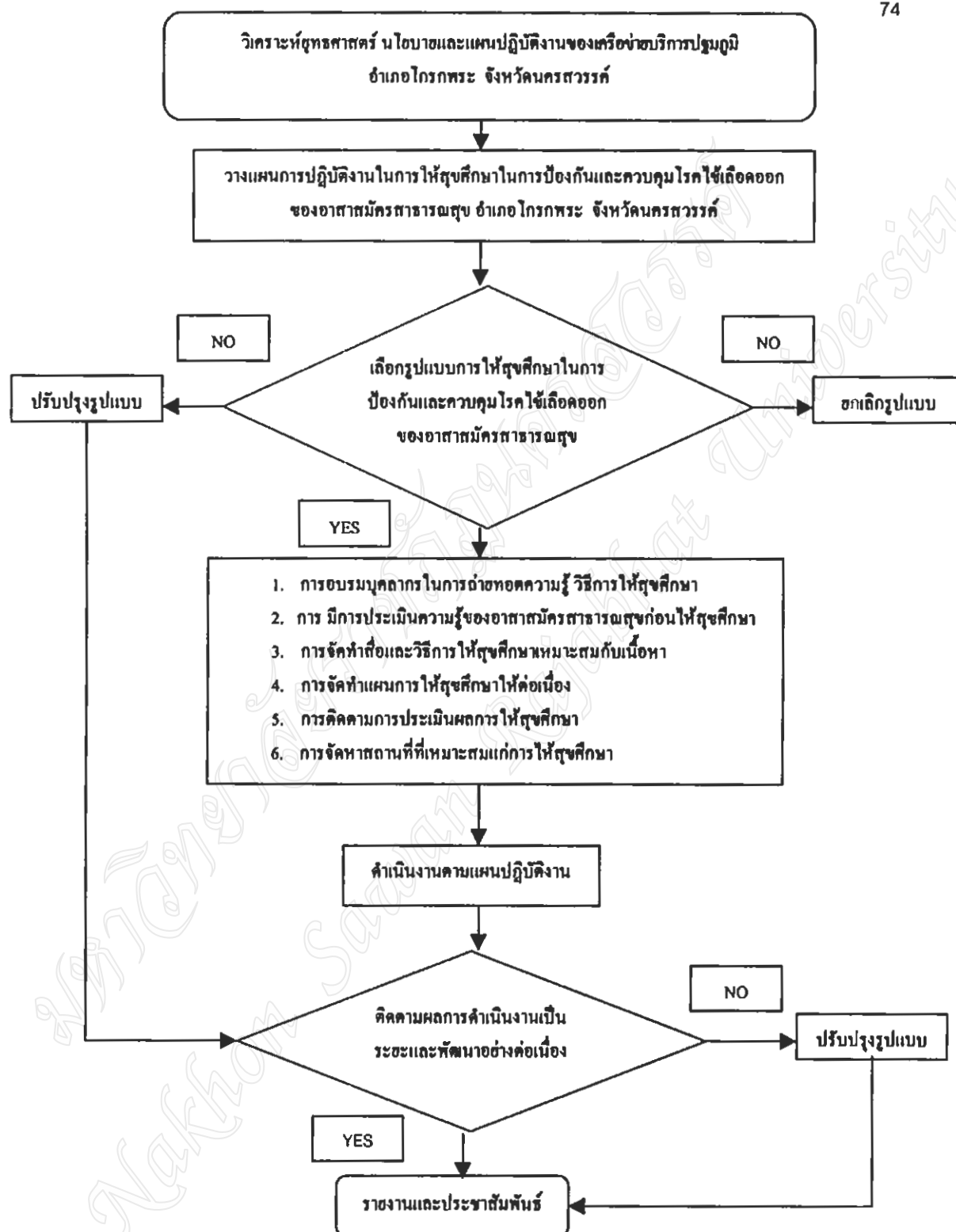
ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุม
โรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ขั้นตอนที่ 5 ติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ และ พัฒนาการให้สุศึกษาใน
การป้องกัน และ ควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ จังหวัด
นครสวรรค์ อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 6 รายงานและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานการให้
สุขศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของอาสาสมัครสาธารณสุข อำเภอโกรกพระ
จังหวัดนครสวรรค์ แก่หน่วยงานในสังกัดทราบ

ตามรายละเอียดดังภาพที่ 4.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Rajabhat University

ภาพที่ 4.1 แสดงรูปแบบการให้สุศึกษาในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
ของอาสาสมัครสาธารณสุข ตามผลสรุปการสนทนากลุ่ม